

Förvaltningsrätten i Malmö

Överklagande av Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 18 juni 2013 i ärendenummer 431-20928-12

Klagande: Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Box 32, 239 21 Skanör

Beslut som överklagas: Länsstyrelsens beslut den 18 juni 2013 att ej bifalla föreningens begäran om att få vara part i ärenden.

Yrkande:

Föreningen yrkar att Förvaltningsrätten beviljar föreningens yrkande

1. att få vara part i Länsstyrelsens ärende om kompletterande arkeologisk förundersökning rörande fastigheten Falsterbo 2:22 med nummer 431-20928-12.
2. att få vara part i Länsstyrelsens ärende om byggföretagets tillåtlighet, rörande fastigheten Falsterbo 2:22, enligt 2 kapitlet lagen om kulturminnen m.m. (KML).

Grunder för yrkandena :

1. Föreningen åberopar samma grunder som åberopats i flera mail till Länsstyrelsen. Därutöver åberopas följande.

2. Kan föreningen vara part i ärendet om kompletterande arkeologisk undersökning?

Enligt Länsstyrelsen finns det endast ett ärende rörande fastigheten Falsterbo 2:22 (nedan kallad Fastigheten) och det gäller den kompletterande förundersökningen som Länsstyrelsen beslutade om den 23 oktober 2012. Det är således klarlagt att det finns ett sådant ärende.

Föreningen anser att den har rätt att vara part med stöd av följande omständigheter (förutom tidigare åberopade):

2.1 Föreningen är en lokal ideell miljöorganisation med medlemmar som bor i kommunen och har som ändamål att tillvarata natur- och kulturintressena i Falsterbo. Antalet medlemmar är för närvarande 821 st, vilket innebär att medlemsantalet överstiger de 100 medlemmar som nämns i 16 kapitlet 13 § miljöbalken.

Kopia av föreningens stadgar medsänds, bilaga 1. Stadgarna visar att föreningen har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, att den inte är vinstdrivande, att den bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år. Föreningen uppfyller således kraven på en ideell förening som enligt 16 kapitlet 13 § miljöbalken får överklaga tillstånd enligt miljöbalken.

2.2 Föreningen motsätter sig byggande på Fastigheten därför att det finns en medeltida by i marken som kommer att förstöras om det byggs ovanpå den och som är av så stort värde att den måste grävas ut helt. Bevisen för att den medeltida byn är av unik omfattning och värde är många. Tre på området specialiserade arkeologer och en historieprofessor har i fyra uttalanden avsedda att belysa värdet uttalat att den medeltida byn är så värdefull att den måste grävas ut i sin helhet, se kopior av de fyra utlåtandena, bilaga 2-5.

Det finns även en undersökning gjord av den sakkunnige byggnadsingenjören Björn Uddvik den 12 februari 2013. Han uttalar att den planerade byggnationen ej är möjlig utan att fornlämningen skadas, vilket strider mot fornlämningslagen. Kopia av utlåtandet bifogas som bilaga 6.

2.3 Den pågående arkeologiska undersökningen blir sannolikt av avgörande betydelse för Länsstyrelsens bedömning av tillåtligheten av fastighetsägarens planerade byggföretag. Det framgår nämligen av Länsstyrelsens beslut den 23 oktober 2012 under rubriken Förundersökningens resultat att resultatet från förundersökningen kommer att ligga till grund för Länsstyrelsens bedömning av företagets tillåtlighet enligt 2 kapitlet KML och att förundersökningen kommer att visa omfattningen av de fortsatta arkeologiska undersökningar som krävs innan området kan tas i anspråk av fastighetsägaren (slutundersökning).

2.4 Föreningen kommer om den får ställning som part att få möjlighet att tillvarata det allmänna intresset av att vårda och skydda kulturmiljön, det vill säga den medeltida byn, i betydligt större utsträckning än om den inte får vara part. Föreningen kommer bland annat att få möjlighet att påverka omfattningen av den kompletterande arkeologiska undersökningen och tolkningen av dess resultat samt få möjlighet att överklaga beslut.

2.5 Länsstyrelsen anger i sitt nu överklagade beslut att KML saknar uttryckliga bestämmelser om vem som är part i ärenden rörande fornminnen. Föreningen delar inte Länsstyrelsens bedömning. Tvärtom finns den uttryckliga bestämmelsen i 1 kapitlet 1 § KML att det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö samt att ansvaret för detta delas av alla. Med anledning av att föreningen just har som ändamål att skydda och vårda kulturmiljön i Falsterbo så kan föreningen inte tolka bestämmelsen på annat sätt än att den ger föreningen rätt att utöva ansvaret enligt paragrafen på så sätt att det får vara part i ärendet om förundersökningen av den medeltida byn. En motsatt tolkning skulle göra bestämmelsen verkningslös, eftersom det inte går att ta ansvar för något om man inte också ges rättigheter, exempelvis att vara part i detta ärende.

Av 1 kapitlet 1 § miljöbalken framgår att balken ska tillämpas så att värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas. Ett tillstånd till ingrepp i fornlämningen (den medeltida byn) torde därför även omfattas av miljöbalken och därmed även av rätten enligt 16 kapitlet 13 § miljöbalken för föreningen att överklaga ett tillstånd. Bestämmelsen i 1 kapitlet 1 § KML bör tolkas i ljuset av detta. Det innebär att då föreningen får överklaga beslut om tillstånd enligt miljöbalken så ska bestämmelsen i 1 kapitlet 1 § KML om allas ansvar ges samma innebörd, det vill säga att föreningen får vara part i ärendet enligt KML.

3. Finns det ett ärende om ansökan av fastighetsägaren till Falsterbo 2:22 om tillstånd till ingrepp i fast fornlämning ?

3.1 Länsstyrelsen anger att det inte finns registrerat någon ansökan om tillstånd enligt 2 kapitlet 12 § KML och uttalar att den blankett som föreningen åberopar är en *anmälan* (här kursiverat) om samråd enligt

KML. Länsstyrelsens motivering måste förstås så att Länsstyrelsen menar att fastighetsägarens ingivande av blanketten inte är något annat än en anmälan om samråd enligt KML.

Föreningen delar Länsstyrelsens mening att blanketten är en anmälan om samråd, men den är också en ansökan om tillstånd till ingrepp i fast fornlämning enligt 2 kapitlet KML. Det framgår tydligt av att blanketten anger båda ärenderubrikerna mellan ett snedstreck. Under rubriken "Sökande" har dessutom fastighetsägaren angett sitt namn, sin adress och sitt telefonnummer. Blanketten har vidare överst i fet stil rubriken "ANSÖKAN" och den innehåller även en uttrycklig mening efter ett snedstreck som lyder att undertecknad ansöker om tillstånd till ingrepp i fast fornlämning. Samråd kräver inget tillstånd och är således inget man ansöker om medan ingrepp i fornlämning kräver tillstånd varför man måste ansöka om det (2 kapitlet 10 § och 12 § KML). Förekomsten av ordet ansökan på blanketten i kombination med meningen tillstånd till ingrepp i fast fornlämning säger således att blanketten är, som föreningen hela tiden hävdar, en ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämningen. Att Länsstyrelsen felaktigt kan ha registrerat ärendet som endast en begäran om samråd innebär inte att det rent faktiskt inte finns ett ärende om ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämningen. Det avgörande för att det finns ett sådant ärende är ju att ansökan har getts in, vilket alltså skedde enligt ankomststämpeln den 7 juni 2012. Kopia av ansökan bifogas bilaga 7.

För att fastighetsägaren PW i Skanör AB ansökt om tillstånd talar även Länsstyrelsens beslut den 19 juni 2012 om arkeologisk undersökning av Fastigheten. Det säger bland annat att om schaktningsövervakningen visar att det inte behövs ytterligare arkeologisk dokumentation gäller beslutet även som tillstånd enligt 12 KML att utföra arbetet. Det villkorade tillståndet måste förutsätta att fastighetsägaren gett in en ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämningen. Någon annan ansökan än den som är daterad den 5 juni 2012 och som ankom till Länsstyrelsen den 7 juni 2012 torde inte avses. Nu kan man visserligen konstatera att då det därefter fattades beslut om kompletterande arkeologisk undersökning den 23 oktober 2012 så har något tillstånd inte beviljats. Beslutet den 23 oktober 2012 skulle kunna tolkas som ett avslag på ansökan om ingrepp i fornlämningen, men något sådant skriftligt beslut har, såvitt känt, inte fattats. Ärendet om ansökan om tillstånd borde därför inte ha upphört i och med beslutet den 23 oktober 2012. Kopia av beslutet den 19 juni 2012 bifogas, bilaga 8.

Föreningen har begärt att Länsstyrelsen redovisar om ärendet avskrivits efter återkallelse eller om det fortfarande pågår, dock utan att få svar på sin fråga. Med hänsyn till detta och då Länsstyrelsen inte påstår att det avskrivits ett sådant ärende (föreningen bortser från möjligheten att det är avgjort i sak) så kan föreningen utgå från att det fortfarande pågår.

Förvaltningsrätten har således att ta ställning till om föreningen kan vara part i detta ärende.

Föreningen har på samma grunder som gäller det ovannämnda ärendet om förundersökning rätt att vara part i ärendet om tillstånd till ingrepp i fornlämningen.

Skanör 2013-07-02

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

David Carlson
ordförande